इतरेत्वथ संमूढास्तत्र तत्र प्रपेदिरे । तन्तु दृष्ट्वा क्रियोपेतं द्रोणोऽमन्यत पाण्डवं ।
विशिष्टं सर्व्वशिष्येभ्यः प्रीतिमांश्चाऽभवत्तदा । स पार्थवाणैर्व्वज्रधा खण्डशः परिकल्पितः ।
ग्राहः पञ्चत्वमापेदे जङ्घां त्यक्त्वा महात्मनः । अथाऽब्रवीन्महात्मानं भारद्वाजो महारथं । ५२०५
गृहाणेमं महाबाहो विशिष्टमतिदुर्द्धरं । अस्त्रं ब्रह्मशिरो नाम सप्रयोगनिवर्त्तनं ।
न च ते मानुषेष्वेतत्प्रयोक्तव्यं कथञ्चन । जगदिनिर्दहेदेतदल्पतेजसि पातितं ।
असामान्यमिदं तात लोकेष्वस्त्रं निगद्यते । तद्धारयेथाः प्रयतः शृणु चेदं वचो मम ।
बाधेतामानुषः शत्रुर्यदि त्वां वीर कश्चन । तद्दधाय प्रपुञ्जीयास्तदस्त्रमिदमाहवे ।
तथेति स प्रतिश्रुत्य बीभत्सुः प्रकृताञ्जलिः । जग्राह परमास्त्रं तदाह चैनं पुनर्गुरुः । ५२१०
भविता त्वत्समो नान्यः पुमाँल्लोके धनुर्धरः ।
इत्यादिपर्व्वणि सम्भवपर्व्वणि द्रोणग्राहमोक्षे त्रयस्त्रिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १३३ ॥
वैशम्पायन उवाच । कृतास्त्रान्धार्त्तराष्ट्रांश्च पाण्डुपुत्रांश्च भारत । दृष्ट्वा द्रोणोऽब्रवीद्राजन् धृतराष्ट्रं जनेश्वरं ।
कृपस्य सोमदत्तस्य बाह्लीकस्य च धीमतः । गाङ्गेयस्य च सान्निध्ये व्यासस्य विदुरस्य च ।
राजन् संप्राप्त विद्यास्ते कुमाराः कुरुसत्तम । ते दर्शयेयुः स्वां शिक्षां राजन्ननुमते तव ।
ततोऽब्रवीन्महाराजः प्रहृष्टेनान्तरात्मना । धृतराष्ट्र उवाच । भारद्वाज महत्कर्म्म कृतं ते द्विजसत्तम । ५२१५
यदाऽनुमन्यसे कालं यस्मिन्देशे यथा यथा । तथातथा विधानाय स्वयमाज्ञापयस्व मां ।
स्पृहयाम्यद्य निर्व्वेदात्पुरुषाणां सचक्षुषां । अस्त्रहेतोः पराक्रान्तान्ये मे द्रक्ष्यन्ति पुत्रकान् ।
क्षत्तर्यदुरुराचार्य्यो ब्रवीति कुरु तत्तथा । नहीदृशं प्रियं मन्ये भविता धर्म्मवत्सल ।
ततो राजानमामन्त्र्य निर्गतो विदुरो बहिः । भारद्वाजो महाप्राज्ञो मापयामास मेदिनीं ।
समामवृक्षां निर्गुल्मामुदकप्रस्रवणान्वितां । तस्यां भूमौ बलिं चक्रे तिथौ नक्षत्रपूजिते । ५२२०
अवघुष्टे समाजे च तदर्थं वदतांवर । रङ्गभूमौ सुविपुलं शास्त्रदृष्टं यथा विधि ।
प्रेक्षागारं सुविहितं चक्रुस्ते तस्य शिल्पिनः । राज्ञः सर्व्वायुधोपेतं स्त्रीणाञ्चैव नरर्षभ ।
मञ्चांश्च कारयामासुस्तत्र जानपदा जनाः । विपुलानुच्छ्रयोपेताञ्छिबिकाश्च महाधनाः ।
तस्मिंस्ततोऽहनि प्राप्ते राजा ससचिवस्तदा । भीष्मं प्रमुखतः कृत्वा कृपं चाचार्य्यसत्तमं ।
मुक्ताजालपरिक्षिप्तं वैदूर्य्यमणिशोभितं । शातकुम्भमयं दिव्यं प्रेक्षागारमुपागमत् । ५२२५
गान्धारी च महाभागा कुन्ती च जयतांवर । स्त्रियश्च राज्ञः सर्व्वास्ताः सप्रेष्याः सपरिच्छदाः ।
हर्षादारुरुहुर्मञ्चान्मेरुं देवस्त्रियो यथा । ब्राह्मणक्षत्रियाद्यश्च चातुर्व्वर्ण्यं पुराद्रुतं ।
दर्शनेषु समभ्यागात्कुमाराणां कृतास्त्रतां । क्षणेनैकस्थतां तत्र दर्शनेषु जगाम ह ।
प्रवादितैश्च वादित्रैर्जनकौतूहलेन च । महार्णव इव क्षुब्धः समाजः सोऽभवत्तदा ।
ततः शुक्लाम्बरधरः शुक्लयज्ञोपवीतवान् । शुक्लकेशः सितश्मश्रुः शुक्लमाल्याऽनुलेपनः । ५२३०
रङ्गमध्यं तदाचार्य्यः सपुत्रः प्रविवेश ह । नभो जलधरैर्हीनं साङ्गारक इवांशुमान् ।